

## **Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnan toimintasuunnitelma valtuustokaudelle 2025-2029**

Valiokunnan työskentelyn tavoitteena on valtuustokauden aikana tukea kaupungin strategian toteutumista kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa, sekä kansalaisopiston ja hyvinvointityön toiminnassa. Painopisteenä on kuntalaisten hyvinvoinnin, osallisuuden, yhteisöllisyyden ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen kaikissa elämänvaiheissa taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Valiokunta seuraa palveluiden toimintaympäristön muutoksia, palvelutarpeiden kehittymistä sekä toiminnan vaikuttavuutta ja taloudellisuutta. Valiokunnan työssä huomioidaan kaupungin talouden tasapainottamistavoitteet sekä tarve kehittää palveluita poikkihallinnollisesti ja yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, hyvinvointialueen, järjestöjen, yhdistysten ja muiden kumppaneiden kanssa.

### **1. Hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen**

Valtuustokauden aikana valiokunta tukee toimia, joilla vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia, arjen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Painopisteenä ovat erityisesti matalan kynnyksen toiminta, yksinäisyyden ehkäisy, eri väestöryhmien osallistumismahdollisuudet sekä palveluiden saavutettavuus.

Keskeisiä teemoja ovat:

- kuntalaisten osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksien vahvistaminen
- matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen ja yhteisöllisen toiminnan kehittäminen
- järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytysten tukeminen
- osallistuvan budjetoinnin kehittäminen

### **2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen**

Valiokunta edistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia vahvistamalla harrastamisen, vapaa-ajan, kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön mahdollisuuksia. Tavoitteena on, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kuulua yhteisöön, osallistua mielekkääseen toimintaan ja saada tukea arkeen varhaisessa vaiheessa.

Keskeisiä teemoja ovat:

- nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen
- harrastamisen ja vapaa-ajan toiminnan saavutettavuus
- nuorisotyön ja etsivän harrastustyön kehittäminen
- koulun ja vapaa-ajan palveluiden yhteistyön vahvistaminen
- avoimen perhetoiminnan ja vanhemmuutta tukevien matalan kynnyksen toimintojen kehittäminen

### **3. Liikkumisen, kulttuurihyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen edistäminen**

Valiokunta edistää liikunta-, kulttuuri-, kirjasto- ja kansalaisopistopalveluiden roolia hyvinvoinnin, toimintakyvyn, osallisuuden ja oppimisen vahvistajina. Palveluita kehitetään siten, että ne tukevat sekä aktiivisia kuntalaisia että niitä, joiden osallistuminen edellyttää erityistä tukea, ohjausta tai saavutettavuuden parantamista.

Keskeisiä teemoja ovat:

- liikkumisen lisääminen ja arjen aktiivisuuden tukeminen eri ikäryhmissä
- kulttuurihyvinvoinnin vahvistaminen osana hyvinvointityötä
- kirjaston rooli saavutettavana kohtaamis-, oppimis- ja digituen paikkana
- kansalaisopiston merkitys elinikäisen oppimisen, yhteisöllisyyden ja kotoutumisen tukena
- liikunta- ja kulttuuripalveluiden saavutettavuuden, esteettömyyden ja matalan kynnyksen vahvistaminen
- tilojen käytön kehittäminen taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväällä tavalla

### **4. Ikääntyneiden hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja osallisuuden tukeminen**

Valiokunta seuraa ja tukee toimia, joilla edistetään ikääntyneiden hyvinvointia, toimintakykyä, osallisuutta ja mahdollisuuksia osallistua kaupungin palveluihin. Painopisteenä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, yhteisöllisyys, liikkuminen, saavutettava viestintä sekä yhteistyö hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa.

Keskeisiä teemoja ovat:

- ikääntyneiden matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen
- yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden vahvistaminen
- liikkumisen ja toimintakyvyn tukeminen
- saavutettavan viestinnän ja palveluohjauksen kehittäminen
- yhteistyö hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakuntien ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa

### **5. Kotoutumisen, yhdenvertaisuuden ja monikielisen osallisuuden vahvistaminen**

Valiokunta tukee kotoutumista ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimia erityisesti niissä palveluissa, joissa kuntalaisten osallistuminen, yhteisöllisyys, kielen oppiminen ja arjen kohtaamiset vahvistuvat. Kotoutumista tarkastellaan osana kaupungin yleistä hyvinvointi- ja osallisuustyötä.

Keskeisiä teemoja ovat:

- kotoutumista tukevan matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen
- suomen ja ruotsin kielen oppimista tukevien mahdollisuuksien vahvistaminen
- monikielisen ja selkeän viestinnän kehittäminen

- kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopistopalveluiden hyödyntäminen kotoutumisen tukena
- maahan muuttaneiden kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen
- yhteistyö järjestöjen, oppilaitosten, hyvinvointialueen ja työllisyyspalveluiden kanssa

## **6. Tiedolla johtaminen, vaikuttavuus ja taloudellinen kestävyys**

Valiokunta seuraa palveluiden vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja toiminnan kehittämistarpeita osana kaupungin normaalia suunnittelua, talousarvioprosessia ja hyvinvointiraportointia. Tavoitteena on vahvistaa tiedolla johtamista ja kohdentaa palveluita niin, että ne vastaavat tunnistettuihin hyvinvointitarpeisiin mahdollisimman vaikuttavasti.

Keskeisiä teemoja ovat:

- hyvinvointitiedon ja indikaattorien hyödyntäminen päätöksenteossa
- palveluiden vaikuttavuuden ja saavutettavuuden arviointi
- talouden tasapainottamistavoitteiden huomioiminen palveluiden kehittämisessä
- päällekkäisen toiminnan välttäminen ja yhteistyön vahvistaminen
- palveluiden priorisointi vaikutusten, tarpeen ja taloudellisen kestävyys perusteella
- vuosittaisen hyvinvointiraportoinnin hyödyntäminen valiokunnan työssä

## **7. Valiokunnan työskentely valtuustokauden aikana**

Valiokunta käsittelee valtuustokauden aikana säännöllisesti palveluihin liittyviä ajankohtaisia asioita, kehittämistarpeita, hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa sekä talousarvioon ja palveluverkon kehittämiseen liittyviä kysymyksiä.

Valiokunnan työskentelyssä voidaan painottaa vuosittain seuraavia kokonaisuuksia:

### **Vuosi 1: Tilannekuva ja painopisteiden kirkastaminen**

Valiokunta perehtyy palveluiden nykytilaan, hyvinvointitietoon, toimintaympäristön muutoksiin ja talouden reunaehtoihin. Tavoitteena on muodostaa yhteinen näkemys keskeisistä kehittämistarpeista ja valtuustokauden painopisteistä.

### **Vuosi 2: Kehittäminen ja toimeenpanon vahvistaminen**

Valiokunta seuraa hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa sekä vapaa-aikapalveluiden kehittämistä. Painopisteenä on erityisesti poikkihallinnollisen yhteistyön, matalan kynnyksen toiminnan, osallisuuden ja saavutettavuuden vahvistaminen.

### **Vuosi 3: Vaikuttavuuden arviointi ja taloudellinen tarkastelu**

Valiokunta arvioi toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia, palveluiden saavutettavuutta ja taloudellista kestävyttä. Arvioinnin perusteella tehdään tarvittavia tarkennuksia toiminnan painopisteisiin.

#### **Vuosi 4: Valtuustokauden arviointi ja seuraavan kauden valmistelu**

Valiokunta kokoaa näkemyksiä valtuustokauden onnistumisista, kehittämistarpeista ja palveluiden tulevista painopisteistä. Työ tukee seuraavan valtuustokauden strategista valmistelua ja hyvinvointityön jatkuvuutta.

#### **Yhteenveto**

Valiokunnan toimintasuunnitelman tavoitteena on tukea kaupungin strategian toteutumista ja vahvistaa hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaikissa valiokunnan palveluissa.

Työskentelyssä korostuvat poikkihallinnollisuus, tiedolla johtaminen, palveluiden vaikuttavuus, kuntalaisten osallistuminen sekä taloudellisesti kestävä kehittäminen.